

Handläggare
Anna Trankell
Emmy Martinsson
Telefon: 08-508 24 024
08-508 24 002**Till**
Skärholmens stadsdelsnämnd

Verka för en giftfri förskola

- Svar på skrivelse

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar på skrivelsen

Kerstin Sandström
StadsdelsdirektörBritt Karlsson
Avdelningschef

Bakgrund

Vid nämndsammanträde 4/2014-03-27 fick stadsdelsförvaltningen i uppdrag från en enig nämnd att bereda ärendet om att verka för en giftfri förskola. Skrivelsen är inlämnad av Rebwar Hassan (MP) och Anders Lindell (MP) m.fl.

Ärendet

Förslagsställarna tar upp problemet med att Sverige inte når upp till sina miljömål. Då barn är extra utsatta och känsliga för kemikalier vill förslagsställarna att förvaltningen ska redovisa åtgärder för att nå målet om en giftfri förskola.

Ämnet har även aktualiserats då Naturskyddsföreningen i dagarna publicerade två rapporter för att intensifiera arbetet med att minska farliga kemikalier på förskolor. (www.naturskyddsforeningen.se)

2012-01-30 fick miljö- och hälsovårdsnämnden i uppdrag att ta fram förslag på en kemikalieplan för att vägleda förvaltningar och bolag i arbetet med kemikalierelaterade frågor. Skärholmens stadsdelsförvaltning var remissinstans och förvaltningens svar antogs av Skärholmens stadsdelsnämnd 5/2014-04-24.

Barn och ungdomar är en prioriterad grupp i kemikalieplanen. Barn är mer exponerade för kemikalier och farliga ämnen, och måste skyddas särskilt. Barn och ungdomar äter, dricker och andas mer än vuxna i förhållande till deras kroppsstorlek och får på så vis i sig mer kemikalier. Barn är också närmare marken och får i sig mer dammpartiklar som kan innehålla kemikalier.

Ärendets beredning

Ärendet är berett i samarbete mellan avdelningen för förskola och fritid och avdelningen för stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Arbetet med att minska barns exponering för skadliga kemikalier bör prioriteras. Stadsdelsförvaltningarnas ansvar är stort eftersom många av stadens barn vistas flera timmar varje dag i stadsdelsförvaltningens regi.

Förskolorna i stadsdelen arbetar idag miljömedvetet utifrån den befintliga miljöhandlingsplanen för Skärholmens stadsdelsförvaltning. Särskilda krav på att minska barns exponering för skadliga kemikalier i förskolan finns dock inte specificerade i Skärholmens miljöhandlingsplan. I brist på tydliga riktlinjer har endast ett fåtal insatser gjorts i syfte att minska kemikalieförekomst i förskolorna. Gammal elektronik har rensats bort från förskolemiljön, textilier tvättas innan användning och det finns en policy om parfymfri miljö som följs i samtliga förskolor. De åtgärder som i övrigt vidtas sker i samband med att produkter har förbrukats och nya behöver köpas in samt när nya förskolor byggs eller öppnas. Förskolorna arbetar aktivt med att öka andelen ekologiska livsmedel för att minska förekomst av kemikalier i barnens mat.

Stadsdelsförvaltningen har avtal med flera olika leverantörer av varor och tjänster för inköp av inventarier, leksaker och byggmaterial samt lokalvård i förskolorna. Förskolorna använder de leverantörer som Stockholms stad har avtal med. Inom ramen för dessa avtal säkerställer förskolorna att giftfria och miljövänliga produkter köps in.

Den åtgärd som främst kan påverka att kemikalier minskas i förskolan är inköp av giftfria produkter. I Kemikalieplan 2014-2019 får upphandling och upphandlingsprocessen stort utrymme. Med hjälp av särskilda kriterier ska serviceförvaltningen/upphandlande förvaltning/bolag säkerställa att farliga ämnen inte förekommer vid upphandling. En systematisk uppföljning och kontroll av ställda

krav ska därefter utföras. Tydliga krav behöver särskilt ställas på upphandling som berör förskolans verksamheter. Stadsdelsförvaltningen ser därför positivt på att staden förstärker kraven i upphandlingsprocesser.

Miljöförvaltningen får i kemikalieplanen i uppdrag att starta ett kemikaliecentrum där samlad specialistkompetens på området ska finnas tillgänglig för att stödja invånare och verksamhetsutövare. Kemikaliecentrum kan vara ett stöd för stadsdelsförvaltningen i arbetet med att nå målet om en giftfri förskola.

I dagsläget är det inte aktuellt att anställa en särskild person för att ta fram en lokal miljöhandlingsplan för förskolan i Skärholmens stadsdelsförvaltning. Däremot finns behov av att öka kunskapen om skadliga kemikalier för att kunna göra rätt val vid inköp av produkter till förskolan. Skarpnäcks stadsdelsnämnd har utifrån Stockholms stads miljöprogram tagit fram en lokal miljöhandlingsplan med åtgärder för att minska miljöpåverkan och kemikalieförekomst i förskolan. Ett samarbete kommer därför att påbörjas med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning i syfte att öka kunskapen om hur förskolorna kan arbeta miljömedvetet för att minska skadliga kemikalier i barnens dagliga miljö.

Bilagor

1. Verka för en giftfri förskola, skrivelse från Miljöpartiet med stöd av Alliansen (Moderaterna och Folkpartiet), Socialdemokraterna och Vänsterpartiet